

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра менеджменту

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
завідувач кафедри

Швець В.Я.

«14» вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління розвитком агломерацій»

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітній рівень.....	Третій (освітньо-науковий)
Ступінь	Доктор філософії
Освітня програма	«Менеджмент»
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредита ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Термін викладання	7 чверть
Мова викладання	українська

Викладачі: к.е.н., доцент каф. менеджменту Дудник А.В.

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління розвитком агломерацій» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. менеджменту – Д. : НТУ «ДП», 2021. – 10 с.

Розробник: Дудник А.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів вищої освіти до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 073 «Менеджмент» (протокол № 1 від 07.09.2021).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	6
6.1 Шкали	6
6.2 Засоби та процедури.....	6
6.3 Критерії.....	10
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	8
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	8

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління розвитком агломерацій» полягає у поглибленому розумінні теоретичних концепцій, оволодінні сучасним методичним інструментарієм, практичними навичками з оцінювання ризиків, поточного стану та визначення перспективних напрямків розвитку міст як складних природно-антропогенних систем задля забезпечення їх сталого розвитку.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до цілей, компетентностей та результатів навчання, визначених в освітньо-науковій програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 073 «Менеджмент» для підготовки здобувачів освіти третього рівня для вибіркової освітньої компоненти фахового спрямування «Управління розвитком агломерацій» визначено такі результати навчання :

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	зміст
ВР 5.1	Оцінювати характер еволюції основних концептуальних уявлень щодо еколого-економічного моніторингу якості середовища міських урбосистем
ВР 5.2	Аналізувати особливості впливу антропогенної діяльності на стан екологічного, економічного та соціального середовища міських агломерацій та здійснювати економічну оцінку наслідків такого впливу.
ВР 5.3	Сформувати концептуальні уявлення щодо принципів розподілу природоохоронних інвестицій задля управління сталим розвитком міської агломерації

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Б3 Методологія наукових досліджень	РН2 Організувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики
	РН3 Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших
	РН7 Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі менеджменту
	РН9 Обирати та використовувати загально-наукові та спеціальні методи наукових досліджень у галузі менеджменту
Б4 Презентація результатів наукових досліджень та управління науковими проєктами	РН4 Ініціювати, розробляти та реалізовувати проєкти у сфері менеджменту, управляти ними та здійснювати пошук партнерів для їх реалізації
Ф1 Сучасні концепції менеджменту	ФР1 Здатність використовувати сучасні концепції менеджменту для управління розвитком агломерацій

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	ФР2 Здатність використовувати концептуальні та методологічні підвалини управління змінами та розвитком організацій для ефективного управління бізнесом, застосовуючи сучасні інноваційні технології

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		денна		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	46	18	28	6	40
практичні					
лабораторні					
семінари	74	14	60	4	70
контрольні заходи					
РАЗОМ	120	32	88	10	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ЛЕКЦІЇ		18
ВР 5.1	Тема 1. Теоретико-методичні основи еколого-економічного моніторингу якості середовища агломерацій	6
	1.1 Теоретичні засади, сутність та різновиди моніторингу	
	1.2 Методична основа та основні завдання еколого-економічного моніторингу	
	1.3 Роль еколого-економічного моніторингу у формуванні політики місцевої влади в контексті сталого розвитку міст	
ВР 5.2	Тема 2. Оцінка антропогенного впливу на регіональні аспекти реалізації еколого-економічної політики сталого розвитку урбосистем	6
	2.1 Організаційні засади та методичні підходи до формування і реалізації управлінської політики сталого розвитку агломерацій	
	2.2. Міжнародні еколого-економічні проблеми взаємодії між природною та антропогенною складовими агломераційних урбосистем	
	2.3 Економічна оцінка наслідків впливу антропогенної діяльності на екологічний стан урбосистеми	
ВР 5.3	Тема 3. Засади забезпечення екологічної безпеки промислово-міських агломерацій в контексті їхнього сталого розвитку	6
	3.1 Підходи до розподілу природоохоронних інвестицій для реалізації заходів екологічної безпеки	
	3.2 Удосконалення системи розподілу природоохоронних інвестицій в поліпшення стану міських екосистем	
	3.3 Удосконалення системи розподілу природоохоронних інвестицій в поліпшення стану міських екосистем	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
Семінари		74
ВР 5.1- ВР 5.3	Тема 1. Моніторинг навколишнього середовища як комплексна система	2
	Тема 1 Основні складники еколого-економічної моніторингової програми	2
	Тема 1 Екологічна політика держави та її реалізація на рівні місцевих громад	2
	Тема 2 Організаційно-правові засади забезпечення реалізації цілей сталого розвитку суспільства	2
	Тема 2. Оцінювання соціально-економічних наслідків взаємодії між природним та антропогенним середовищами на рівні міських агломерацій	2
	Тема 3 Еколого-економічний механізм розподілу інвестицій в поліпшення стану екосистем	2
	Тема 3. Механізм взаємодії елементів системи еколого-економічного моніторингу стану агломерації задля забезпечення її екологічної безпеки	2
РАЗОМ		120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувачів вищої освіти за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів вищої освіти.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП»

Рейтингова	Конвертаційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувачів вищої освіти за вимогами НРК до 8-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач вищої освіти протягом періоду навчання має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача вищої освіти шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувачів вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача вищої освіти для демонстрації досягнення результатів навчання.

6.3.1. Критерії оцінювання дискусій:

5 балів: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей із посиланням на джерела.

4 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом з незначними помилками за сутністю обговорюваних питань.

3 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання) без достатнього володіння навчальним матеріалом, що має стосунок до теми обговорення.

2 бали: залученість до дискусії викладачем, неуважність, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

1 бал: залученість до дискусії викладачем, небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

6.3.2. Критерії оцінювання есе (індивідуального письмового самостійного завдання невеликого обсягу – від 2 до 4 аркушів А4, виконаного у вільному стилі, що відображає власні погляди автора на проблему або питання):

5 балів: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, логічного взаємозв'язку між тезою та аргументами, правильна мова викладення, критичний аналіз літератури за тематикою есе, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

4 бали: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, критичний аналіз літератури за тематикою есе, незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, незначні помилки у мові викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

3 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність критичного аналізу літератури за тематикою есе, наявність орфографічних та/або граматичних помилок або недотримання встановленого обсягу.

2 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність переконливих аргументів на користь тези, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок та/або недотримання встановленого обсягу.

1 бал: неструктурованість роботи, недотримання встановленого обсягу, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок, відсутність переконливих аргументів на користь тези.

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання (Word, Excel, Power Point, Teams).
Дистанційна платформа MOODL.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Балусева О.В. Екологічні основи розвитку міста: монографія / О.В. Балусева. – Донецький державний університет управління, Донецьк: ВІК, 2012. – 337 с.

2. Біленко Т.І. Економіко-правовий механізм підтримки сталого розвитку в Україні / Т.І. Біленко // Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. Серія: Економіка, право, політологія, туризм. – 2010. – Т.1, №1. – С. 17-25.

3. Бойченко М.В. Оцінка перспектив трансформації природного середовища як результату антропогенного впливу на довкілля. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2007. № 4. С. 69-74.

2. Веклич О.О. Економічний механізм екологічного регулювання в Україні / О. О. Веклич / Рада національної безпеки і оборони України. Український ін-т досліджень навколишнього середовища і ресурсів. – К.: [б.в.], 2003. – 88 с.

3. Данилишин Б.М. Соціально-економічні проблеми розвитку регіонів: методологія і практика / Б.М. Данилишин, Чернюк Л.Г., Фащевський М.І. – Черкаси: ЧДТУ, 2006. – 315 с.

4. Дудник А.В. До питання забезпечення екологічної безпеки промислових підприємств в контексті сталого розвитку урбосистем / А.В. Бардась, А.В. Дудник // Сучасні тенденції функціонування та розвитку

підприємства: загрози та виклики: колективна наукова монографія / під заг. ред. С.Б. Довбні. – Д. : ЛПА, 2016. – С. 276-289.

5. Дудник А.В. До питання оцінки природно-ресурсного потенціалу якості довкілля міських поселень / А.В. Бардась, А.В. Дудник // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2016. – № 1(53). – С. 148-156.

6. Dudnyk A.V. Sustainable development of urban systems: theoretical aspects / А.В. Дудник // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2016. – № 3(55). – С. 162-171.

7. Дудник А.В. Теоретико-методичні засади еколого-економічного моніторингу урбосистем / А.В. Дудник // Економічний простір. – 2017. – № 122. – С. 205-215.

8. Дудник А.В. До питання систематизації методологічних засад моніторингу стану довкілля / О.І. Амоша, А.В. Дудник // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2018. – № 4(64) – С. 169-180.

9. Дудник А.В. Організаційні засади політики управління сталим розвитком промислово-міських агломерацій / А.В. Дудник // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2019. – № 3 (67). – С. 197-206.

10. Дудник А.В. Глобальне еколого-економічне управління взаємодією природних та антропогенних складових урбосистем / А.В. Дудник // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2019. – № 4(68). – С. 191-201.

11. Дудник А.В. Засади забезпечення екологічної безпеки промислово-міських агломерацій в контексті їх сталого розвитку / А.В. Дудник // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2020. – № 2 (70). – С.201-213.

12. Дудник А.В. Проблеми економіко-екологічної оцінки природно-ресурсного потенціалу міських поселень / А.В. Бардась, А.В. Дудник // Економіка сьогодення. Актуальні питання та аспекти інноваційного розвитку : зб. наук. праць з актуальних проблем екон. наук. – Дніпропетровськ: Видавничий дім «Гельветика», 2015. – С. 36–42.

13. Дудник А. До питання еколого-економічного моніторингу у формуванні політики місцевої влади в контексті сталого розвитку міст / А. Бардась, А. Дудник // *Evropský časopis ekonomiky a managementu* // . – Praha, 2019. Svazek 5, 2. – С. 181-188.

14. Ксеневич М. Формування структури міст-центрів агломерацій/ М. Ксеневич // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – К., 1999. – Вип.5. – С.56-59.

15. Марова С. Екологічний моніторинг як інструмент прийняття управлінських рішень. Харків: "ДокНаукДержУпр". 2011. С. 194-198.

16. Погребенник В., Мельник М., Бойчук М. Екологічний моніторинг: концепції, принципи, системи. *Вимірювальна техніка та метрологія*. 2005. № 65. С. 164-171.

17. Понікаров В.Д., Єрмоленко О.О. Удосконалення системи інтегрованого моніторингу природного середовища регіонів України / В.Д. Понікаров, О.О. Єрмоленко // Бізнесінформ.– 2014. – №6. – С. 193-196.

18. Сотник І.М. Економічні механізми впровадження інноваційних концепцій управління відходами виробництва в Україні / І.М. Сотник // Економіка природокористування і охорони довкілля. – К.: РВПС України НАН України, 2008. – С. 313-318.

19. Хлобистов Є.В. Екологічна безпека стратегічного потенціалу динаміки розвитку продуктивних сил регіонів України / Хлобистов Є.В., Жарова Л.В., Кобзар О.М. // Механізм регулювання економіки. – 2008. – №3. – Т.1. – С.11-19.

20. Шостак С.В. Структура державного управління охороною навколишнього природного середовища / С.В. Шостак // Держава і регіони. – №4. – 2010. – С. 32-37.